

Kaupunginhallitus

Nuorisovaltuuston esitys läsnäolo- ja puheoikeuden myöntämisestä kaupungin toimielimiin kaudelle 2021–2023

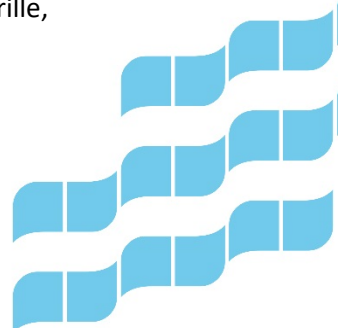
Tampereen nuorisovaltuusto on jo vuodesta 1998 toiminut nuorten vaikuttamistoimielin, jonka tehtävänä on parantaa nuorten asemaa ja samalla tuoda nuorten ääni esiin kaupungin päätöksenteossa. Nuorisovaltuustolla on ollut läsnäolo- ja puheoikeus lautakuntien kokouksissa vuodesta 2004, olimme ensimmäisten joukossa tukemassa nuorten osallistumista lautakuntatyöskentelyyn. Vuonna 2011 Nuorisovaltuustolle myönnettiin läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginvaltuuston kokouksiin. Tässäkin olimme edelläkävijöitä ja vauhditimme myös muiden kuntien toimintaa tämän asian saralla. Nuorisovaltuusto on toiminut toimielimissä aktiivisesti, demokratiakasvatuksellisesti, opettavaisesti ja vaikuttavasti. Haluamme jatkaa hyvää työtämme tamperelaisten nuorten eteen vahvemmin myös jatkossa.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 24.6.2019 myöntänyt Nuorisovaltuuston edustajille läsnäolo- ja puheoikeuden sosiaali- ja terveyslautakunnan, sivistys- ja kulttuurilautakunnan, elinvoima- ja osaamislautakunnan, asunto- ja kiinteistölautakunnan, yhdyskuntalautakunnan ja Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan kokouksiin toimikaudella 1.6.2019 - 31.5.2021. Nyt toimikauden päättyessä Nuorisovaltuusto esittää nuorten vaikuttamismahdollisuuksien takaamiseksi muutoksia toimielinten läsnäolo- ja puheoikeuksiin ja kokouspalkkioiden suuruuteen.

Nuorisovaltuusto esittää läsnäolo- ja puheoikeuden myöntämistä Nuorisovaltuuston edustajille sosiaali- ja terveyslautakuntaan, sivistys- ja kulttuurilautakuntaan, yhdyskuntalautakuntaan, Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakuntaan, asunto- ja kiinteistölautakuntaan, elinvoima- ja osaamislautakuntaan, alueelliseen jätehuoltolautakuntaan sekä yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaostoon ja yhdyskuntalautakunnan alueellisen ympäristöterveydenhuollon jaostoon. Nuorisovaltuusto pitää lautakunta- ja jaostotyöskentelyä yhtenä parhaimmista tavoista vaikuttaa päätöksenteon valmistelussa. On myös tärkeää, että Nuorisovaltuusto huomioidaan jo ennen lautakuntakäsittelyä, jotta vaikuttamistyöllämme on suurempi painoarvo lapsia ja nuoria koskevien asioiden käsittelyssä.

Tulevaisuudessa hallintosääntöön voisi kirjata Nuorisovaltuuston läsnäolo- ja puheoikeudesta kaupungin toimielimissä spesifimmin hallintosäännön 14. luvun 126 §. Näin ollen Nuorisovaltuuston edustuspaikkoja ei tarvitsisi uusia aina kahden vuoden välein vaan oikeus olisi pysyvä, kuten Nuorisovaltuuston kaupunginvaltuuston edustajan kohdalla. Lisäys hallintosääntöön voisi olla seuraavanlainen: ”- Nuorisovaltuuston edustajalla seuraavien toimielinten kokouksissa: sosiaali- ja terveyslautakunta, sivistys- ja kulttuurilautakunta, yhdyskuntalautakunta, Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta, asunto- ja kiinteistölautakunta, elinvoima- ja osaamislautakunta, alueelliseen jätehuoltolautakunta sekä yhdyskuntalautakunnan ympäristö- ja rakennusjaosto ja yhdyskuntalautakunnan alueellisen ympäristöterveydenhuollon jaosto.”

Nuorisovaltuusto esittää myös läsnäolo- ja puheoikeuden myöntämistä kaupunginhallitukseen. Moni Suomen kunta ja suuri kaupunki on jo myöntänyt vastaavasti Nuorisovaltuustolle tai muulle vastaavalle vaikuttajaryhmälle osallistumisoikeuden kaupunginhallitustyöskentelyyn. Tällaisia kuntia ja kaupunkeja ovat muun muassa Vantaa, Espoo, Sastamala, Ylöjärvi, Vimpeli, Punkalaidun ja Tuusula. Nuorisovaltuusto pääsisi tällä tavoin vaikuttamaan ja osallistumaan jokaiselle kaupungin päätöksenteon sektorille, Tampere voisi taas hypätä edelläkävijöiden junaan ja näyttää suuntaa muille kunnille, kuinka nuorten asioita oikein tulisi edistää! Lisäksi läsnäolo- ja puheoikeuden myöntäminen toisi kuntapolitiikkaa lähemmäksi nuoria ja madaltaisi kynnyistä kaupungin korkeimpien

päättäjien ja viranhaltijoiden välillä. Nuorisovaltuustolla olisi kokoaikainen mahdollisuus tuoda nuorten ajankohtaiset asiat ja mielipiteet tiedoksi kaupunginhallitukselle.

Kuntalaissa (410/2015, 26 §) nuorisovaltuustosta kerrotaan seuraavaa: ”kunnanhallituksen on huolehdittava nuorisovaltuuston toimintaedellytyksistä, sekä nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisovaltuusto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa.”

Nuorisovaltuuston kuuleminen lapsia ja nuoria koskevissa asioissa on määritelty kuntalakiin ja tehokkain keino edistää kuntalain mukaista kunnan kuulemisvelvoitetta on läsnäolo- ja puheoikeus kaupunginvaltuustossa, lautakunnissa ja niiden jaostoissa sekä kaupunginhallituksessa.

Tampereen kaupunkistrategian (Tampere – sinulle paras 2030) mukaan yhdeksi strategian toimintatavaksi luetaan, että: ”Kehitämme ja kokeilemme ennakkoluulottomasti ja tavoitteellisesti”. läsnäolo- ja puheoikeuden myöntäminen kaupunginhallitukseen olisi linjassa kaupungin strategian kanssa. Tampere voisi ennakkoluulottomasti tukea nuorten vaikuttamismahdollisuuksia entistäkin vahvemmiksi, ja samalla edistäisimme esimerkiksi Unicefin Lapsiystävällinen kunta -mallin toteutumista.

Haluamme myös tuoda esille Nuorisovaltuuston kokouspalkkioiden vaatimattomuuden kaupungin toimielimissä. Nuorisovaltuuston edustajat käyttävät paljon omaa aikaansa toimielinten esityslistojen läpikäymiseen yhdessä muun Nuorisovaltuuston kanssa ja silti Nuorisovaltuuston edustajat saavat miltei kymmenen (10) kertaa vähemmän kokouspalkkiota samasta ajankäytöstä, kuin kaupunginvaltuutetut. Vuonna 2017 kaupunginvaltuutetut **Ulla-Leena Alppi** (vas.) ja **Johanna Loukaskorpi** (sd.) esittivät, että nuorisovaltuutettujen palkkioita korotettaisiin silloisesta kymmenestä (10) eurosta johonkin mahdolliseen suurempaan summaan. Valtuutetut eivät kuitenkaan ottaneet kantaa palkkioiden suuruuteen, vaan antoivat viranhaltijoiden selvittää käytäntöjä muista kunnista ja tehdä havaintojen perusteella päätös kokouspalkkioiden korottamisesta. Kokouspalkkioita korotettiin 10 € lautakunnissa ja 15 € valtuustossa. Nuorisovaltuuston tietoon tuli aikanaan kolme (3) vaihtoehtoa palkkioiden mahdolliseen korottamiseen ja tuki jokaista mahdollista toteutustapaa:

1. Palkkio olisi sama kuin kaupunginvaltuutetuilla. Tämä käytäntö on mm. Joensuussa, Keravalla, Alavuudella, ja Hämeenlinnassa.
2. Puolet kaupunginvaltuutetun palkkiosta samalla laskukaavalla.
3. Peruspalkkio voisi olla esimerkiksi 30 euroa ja sen jälkeen jokaiselta alkavalta tunnilta lisää 10 euroa. Esimerkiksi Espoossa on kiinteästi 90 € toimielimen kokoukselta.

Nuorisovaltuuston edustajien kokouspalkkiot ovat tällä hetkellä varsin vaatimattomat nähden edustajien tekemän työn määrään (20 € lautakunnissa ja 40 € valtuustosta) ja Nuorisovaltuusto toivoo kokouspalkkioiden korottamista ja niiden suunnittelemista yhdessä Nuorisovaltuuston kanssa.

Tampereen nuorisovaltuuston puolesta,

Arttu Vuori

Nuorisovaltuuston puheenjohtaja

nuorisovaltuusto@tampere.fi

